చచ్చినవాడి బాధ

సర్దేశాయి వెంకటరామయ్య

సైకిలుపై గబగబా కాలేజీవైపు పయనిస్తున్న రామారావు రోడ్డుపైన గుమిగూడిన ఒకచిన్న జనసందోహాన్ని గమనించి సైకిలుదిగాడు. ఎదురుగా ఒక పదిమంది కూడిన చిన్నగుంపు. దేనిచుట్టో చేరి వున్నారు. ఏమిటో చూస్తున్నారు.

మనిషి! రోడ్డుపైన పడివున్నాడు. కదలికలేదు. శ్వాస వుందోలేదో తెలీదు. రకరకాలుగా అనుకుంటున్నారు జనం.

'ఇప్పుడే చచ్చి పోయాడండి.'

'ఇప్పుడే పడిపోయాడండి.'

'ఇక్కడే చచ్చి పడిపోయాడండి.'

మనిషి చచ్చిపడిపోయాడు. ఏమిటో కారణం? పడి చచ్చిపోయాడు రోడ్డుపైన.

'పాపం! యే వూరో యేమిటో?'

'అందరూ నుంచునిచూస్తే యెలాగా? దహనసంస్కారాలూ, క్రియలూ చేయొద్దూ? ఎవరైనా పెద్దమనుషులు ముందుకి రండి!' ఒక పెద్దమనిషి సజెషన్.

రామారావుకి గుర్తు వచ్చింది. దగ్గర్లో వున్నషాపుకి దారితీశాడు. షాపులో టెలిఫోను దిద్దకు పరుగెత్తాడు.

'హలో, హలో,... ప్రేమ సమాజమా?'

'... ... ...'

'మిసెస్ సుబ్బాయులు, ప్రెసిడెంటు గారేనా?'

'అవునండీ'

'క్షమించాలి మేడమ్. మీకు పని కల్పిస్తున్నాను. మెయిన్‌రోడ్డుపైన, అంటే తాటికాయలవీధి మొదట్లో ఒకమనిషి చచ్చి పడివున్నాడండి. వాడికి యెవరూ లేనట్లుంది పాపం. వాడికి దహనసంస్కారాలూ వగైరా మీ సమాజంద్వారా...!'

'ఆగండాగండి! తాటికాయల సందు అంటే యెక్కడా కాలవ అవతలేనా?'

'అవునండి, వంతెన యివతలే!'

'అయితే మీరు దీనబంధు సంఘం వారిని సంప్రదించండి. దాని ప్రెసిడెంటు మిసెస్ సుబ్రామణ్యం!

'అదేమిటండీ!—మీ సమాజం చెయ్యొచ్చుగా!'

'అది అంతే, ఎంచాతనంటే, ఈ మధ్యన ఆ సంఘంవారికి, మా సమాజానికి చాలా గొడవలు వచ్చాయ్. ఒకరు చేయదల్చుకున్న పనిసే యింకోరు చెయ్యటలపెట్టటం, అందులో పోటీలుకూడా పెంచుకోటం— పెద్దగొడవయింది. మన మిసెస్ బుల్లిబ్బాయ్‌గారు లేరూ? జిల్లా ఆడవాళ్లసంఘం ప్రెసిడెంటుగారు—వారువచ్చి ఇలా మధ్యరాజీ కుదిర్చారు. దానిఫలితంగా మేమంతా ఒప్పుకున్నదేమిటంటే కాలవకివతల కార్యక్రమాలన్నీ ప్రేమసమాజంవారు చేసేట్టూ, కాలవకవతల సంఘసేవా కార్యక్రమాలన్నీ దీనబంధు సంఘంవాళ్లు చేసేట్టూ. ఇప్పుడు మీరు చెప్పినశవం. కాలవకవతల పడుంది కాబట్టి మీరు వారితోనే చెప్పాల్సివుంటుంది.'

'అలాగాండి'

'అసలు మీరు చెప్పిన శవం నిజంగానే చచ్చిపడుందా? ఇంకా బతికేవుందా?'

'చచ్చే పడుందండి. అక్కడున్న ప్రజ అంతా చెప్తున్నారు ఇప్పుడే చచ్చాడని'

'అహా....మరేంలేదూ, మిసెస్ బుల్లిబ్బాయ్‌గారు రాజీ చేసేటప్పుడు 'చచ్చిన వాళ్ల సేవ దీనబంధు సంఘానికీ ఇంకా చావని వాళ్లసేవ మా సమాజానికే యివ్వమని కోరాం లెండి. ఆ విషయంలో తుది నిర్ణయం యింకా జరుగలేదు. చస్తూ చస్తూ వున్నవాళ్ల విషయం అసలు తేలలేదు. మీరు చెప్పిన వాడు అలాటి కేసయితే చచ్చేంత గొడవవుతుంది!'

'చాలా థాంక్సు మిసెస్ సుబ్బాయులు గారూ.'

* * *

'హలో, మిసెస్ సుబ్రామణ్యంగారేనా?'

'అవునండీ, దీనబంధు సంఘం ప్రెసిడెంటుని మాట్లాడుతున్నాను. యేంకావాలి?'

'నా పేరు రామారావండీ.'

'అయితే?'

'నేను రోడ్డు మీద వస్తూంటే ఒక శవం కనిపించిందండి, పాపం యెవరూ లేనట్లున్నారు. మీ సంఘం ద్వారా దహనసంస్కారాలూ అవీ, యేమైనా చేయిస్తారేమోనని.'

'మీరే సంఘంలో మెంబరు?'

'అబ్బా! నేను సంఘసేవకుణ్ణి కాను. యే సంఘంలోనూ సభ్యుణ్ని అసలే కాను. దారినపొయ్యే రామారావునని ముందుగానే చెప్పానుగా. మీ సంఘానికొక అర్జీదారుణ్ణి. అంతే.'

'ఎక్కడ పడుంది శవం?'

'కాలవ యివతలేనండి.'

'అయితే మా యేరియా అన్నమాట. మనిషి పూర్తిగా చచ్చిపోయాడంటారా?'

'అవునండి, చచ్చిన మనిషే - చచ్చినట్టు పడున్నాడు.'

'అయినా చచ్చినవారికి సేవ యేమిటి?'

'చెప్పాను గదండి, దహనం వగైరాలు యేవైనా మీ సంఘం తరఫున చేయిస్తే లేనానని. ఇందాకా మిసెస్ సుబ్బాయులు గారికి ఫోను చేశాను. కాలవ యివతలం కాబట్టి మీతో చెప్పుకోమన్నారు.'

'చూడండి రామారావుగారూ, కాలవ అవతల, ఇవతల అని పూర్తి పంచుకున్నాం గానీ, చచ్చినవాళ్ళా, బ్రతికినవాళ్ళా అని పంచుకోలేదు. మేము బ్రతికినవాళ్ళకి చచ్చేంత సేవచేస్తాం. ఇలాంటి విషయాల్లో మీరు 'సత్కర్మధర్మ సంఘం' వాళ్ళని సంప్రదించటం మంచిది. ఇలాటి పనులు వాళ్ళు చేయిస్తూవుంటారు కూడా.'

'దాని కార్యదర్శి యెవరండి?'

'ఎవరో తెలీదు. ప్రెసిడెంటు మాత్రం డాక్టర్ చిన్నపెద్దయ్య.— ఆఁ.—ఇప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది. దాని సెక్రటరీ పేరు పెద్దచిన్నయ్య. ఫోను నెంబరూ అదీ తెలీదు. అయినా యిలాటి దిక్కుమాలిన (వాళ్ళ) తంతులాంకంతా ఫోనులుంటాయా యేమిటి? సాం' అని ఫోను పెట్టేసింది మిసెస్ సుబ్రామణ్యం.

* * *

'హలో ఇస్తాం గురుపాదిశెట్టిగారే నాండి?'

'అవు.'

'తమ యింటి పక్కన వుండే డాక్టరు చిన్నపెద్దయ్యగార్ని పిలుస్తారా?'

'అలాగే, తమరు?'

'నే నొక బాటసారిని. చిన్నపెద్దయ్యగారు సత్కర్మధర్మ సంఘం ప్రెసిడెంటు కదూ? సంఘానికో పనిని చెయ్యదల్చుకున్నాను.'

'అవు, అలాగే, నేను కూడా ఆ సంఘంలో బోర్డు మెంబర్ని లెండి. సంఘం పనిమీదని చెప్తే డాక్టరుగారు మా టెలిఫోను తరుచుగా వాడుకుంటూ వుంటారు.'

కాసేపట్లో డాక్టరుగారు ఫోను పైకి వచ్చారు.

'హలో, డాక్టరుగారూ, నా పేరు రామారావండి. మీ సంఘానికో పనిని చెయ్యదల్చుకున్నాను. మెయిన్‌బజార్ చివర—అంటే రాటకాయలవీధి మలుపు దగ్గిర ఒక మనిషి చచ్చి పడివున్నాడండి. అతనికి యెవ్వరూ లేనట్టుంది పాపం. తమ సంఘం ద్వారా అంత్యక్రియలు జరిపిస్తే...'

'ఆ చచ్చినవాడి పేరేమిటి?'

'నాకేంతెలుసండి? నేనూ ఒక దార్ని పోయ్యేవాణ్ని.'

'అయ్యా దార్నిపొయ్యే రామారావుగారూ? ఒక విషయం. మా సంఘం యెవరికైనా అంత్యక్రియలు, యిత్యాదులు, చెయ్యాలనుకుంటే వాడి వర్ణాశ్రమములు కనుక్కుని తగురీతిగా వాడి పద్ధతిలో సత్క్రియలు జరిపిస్తాం. ఇప్పుడు చచ్చినవా డెవడో తెలీకపోతే యే పద్ధతిలో జరిపిస్తాం యివన్నీ?'

'అయ్యా అతనెవరో యెవరికీ తెలీదు. అతన్ని తెల్సినవాళ్ళంటే మీదాకా యెందుకొస్తుంది చెప్పండి.'

'అదీ పాయింటే. మీదాకా యెందుకొస్తుంది?'

'అయితే ఒకపని చెయ్యండి. అన్ని మతాలకూ, అన్నివర్ణాలకూ పనికొచ్చే అయ్యోర్లను పిలిపించండి, అక్కడ కొన్నాళ్ళ ఆ మనిషి తాలూకు వివరాలు తెల్సుకోటానికి ప్రయత్నిద్దాం. అలా కనుక్కోటానికి వీలు కాకపోతే అందరిచేతా మంత్రాలు చదివించి సమస్త శాస్త్రయుక్తంగా కాల్చేద్దాం. ఏమంటారు?'

'మా సెక్రటరీగార్నొకసారి అడిగియిప్పుడే చెప్తాను'

* * *

'రామారావుగారేనా'

'అవునండి'

'మా సెక్రటరీ మొదట గొడవచేసినా తరువాత ఒప్పుకున్నాడండి. పత్రికా విలేఖర్లను పిలిపిద్దామనీ, దీనికి ఒకవిధమైన 'ఇంటర్నేషనల్ తగలెయ్యటం' అని పేరుపెట్టి, యిలాటి కార్యాన్ని మొట్టమొదట తలపెట్టింది మా సంఘమేనని పబ్లిసిటీ యిచ్చిద్దామనికూడా అన్నాడు.'

'ఎంతసేపట్లో పని ప్రారంభిస్తారు?'

'ఇంకో రెండుగంటలయినా అవుతుందండి. మా సభ్యులు యింకా కొంతమంది అక్కడ హాజరవ్వాలి. పత్రికావిలేఖర్లు కూడా రావాలిగా. తమరుకూడా తప్పకుండా రావాలి. అయినా యీ ఇన్‌ఫర్మేషన్ యిచ్చినందుకు తమకు చాలా థాంక్స్. తప్పకుండా రావాలి సుమండీ.'

* * *

రెండుగంటల తరవాత రామారావు మెయిన్‌బజార్లో రాటకాయలవీధి ప్రాంతం చేరుకున్నారు. చచ్చినోడిచుట్టూ యింకా చాలామంది జనం చేరివున్నారు. ప్రెసిడెంటుగారు కార్లో వచ్చారు. సెక్రటరీ కూడా వచ్చారు. తమవెంట రకరకాల మతాలకి కులాలకీ పనికొచ్చే అయ్యోర్లను పిల్చుకువచ్చారు. విలేఖర్లుకూడా వచ్చాక ప్రారంభిస్తామనుకున్నారు.' ఎవరుముందుగా మంత్రాలు చదవాలి అని కాసేపు సందేహాలూ, చిన్నపేచీలు తర్జనభర్జనలు కూడా జరిగాయి. అందరూ ఒకేసారి మంత్రాలు వల్లెవేయటం అన్నిటికంటేనూ వుండాలని తీర్మానించారు. అక్కడేవున్న, ముగ్గురు సంఘం తాలూకు బోర్డుమెంబర్లూ 'ఓకే' అన్నారు.

ఇంతలో—

నమ్మలేని అద్భుతం....

వెనుకంజవేశారు చుట్టూవున్న ప్రజలు.

రెండడుగులు వెనక్కువేశారు ఆ సంఘం పెద్దలు.

శవం కదిలింది.

కళ్ళు తెరిచింది.

లేచి కూర్చుంది.!

చుట్టూ ఒకసారి తేరిపార చూసి (లేచి)నవాడు.

లేచి నుంచున్నాడు. రాటకాయలవీధివైపు తూలుతూ, తూగుతూ...పోయాడు తూలుతూ....

'వీడు చావలేదండి'

'తాగి పడున్నాడండి. అంతే'

'అయ్యో యెంతపని జరిగింది!

'చచ్చాడనుకున్నాం. మనందర్నీ వూరికే చంపాడు.'

'అయ్యా రామారావూ, నీకో నమస్కారం. మనిషి చచ్చాడో లేదో సరిగ్గా తెలుసుకోకుండానే హడావిడి చేశావేమిటయ్యా? చుట్టూ చేరినవారు యేదను

(64 వ పేజీ చూడండి)

రు. 20/- ట్రాన్సిస్టర్

మా సహకార పథకము ద్వారా రు. 20/-లకు ఆల్ వరల్డ్ ట్రాన్సిస్టర్ పొందండి. స్టాకు పరిమితము. నేడే వ్రాయండి.

QUALITY TRADERS,
(WAPT)
Sonepat (Haryana)

పండిత్ డి. గోపాలాచార్యులుగారి
బ్రాహ్మామృతం
ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మదరాసు-17

రు. 8/-లకు మాత్రమే

నవీన డిజైనులలో, రంగులలో మిక్కిలి అందమైన చీరలు. 1 చీర ధర రు. 8, 2 చీరలు రు. 15/- 3 చీరలు రు. 21. స్పెషల్ డీలక్స్ రు.10/-. 2 చీరలు రు. 19/- 3 చీరలు రు. 27/-. 4 చీరల రు. 35/-. 2 లేక అంతకు ఎక్కువ చీరలు కొన్నవారికి బ్లౌజ్ పీసు మరియు ఇయర్ టాప్స్ ఉచితంగా ఇవ్వబడును.

Arvind Agencies (WAP-23)
P. O. Box 1408. Delhi-6.

రు. 700 సంపాదించండి

మా విరామకాలంలో రు. 165 విలువగల ప్రపంచ ప్రఖ్యాత "ఒమెగా" (ఆల్ వరల్డ్ 3 బ్యాండ్) ట్రాన్సిస్టర్ విరివిగా విక్రయించి, నెలకు రు. 700 సంపాదించుకోండి. షరతులకు శాంపిల్ ట్రాన్సిస్టర్‌కు వ్రాయండి.

REGENT RADIO CORPORATION,
23, Beadonpura, (APW-Z) Delhi-5.

మెదడుకి మేత

(48-వ పేజీ తరువాయి)

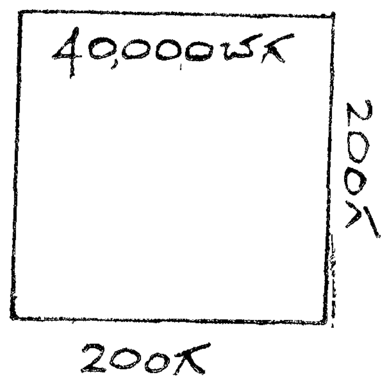

టెంకరగా ఉండవచ్చు. రెండవ ఆసామీ స్థలం చదరంగా ఉందని మనకు ఖచ్చితంగా తెలుసు. అందులో ప్రతి భుజము 200 గజాల పొడవు ఉంటుంది. అంటే వైశాల్యం 200 × 200=40,000 చదరపు గజాలు. మొదటి స్థలంకన్న రెండవది వైశాల్యంలో 200 రెట్లు పెద్దది! ●

చచ్చినవాడిచావు

(47 వ పేజీ తరువాయి)

కుంటారు ? ముఖ్యంగా పత్రికల వాళ్ళేమను కుంటారు ? హుం. అని విసురుగా కారెక్కి వెళ్ళిపోయాడు ప్రెసిడెంటు. కార్యదర్శి, మిగతా కార్మికులు లేనివాళ్ళూ కాళ్ళీడ్చు కుంటూ నడచి వెళ్ళారు యెవరికి తోచి నట్లు వాళ్ళు.

రు. 2,21,500 లిట్‌క్విజ్‌లు 1 నుండి 15 వరకు పంపబడిన మొత్తం

LitQuiz no 16
Rs. 21,000
FIRST PRIZE Rs 11,000
RUNNERS UP (UPTO 4 ERRORS) Rs 6,500
MINIQUIZ (UPTO 2 ERRORS) Rs 3,500

ఆఖరు ముగింపు తేది. 18—5—67

కొత్తగా విడుదలైన లిట్‌క్విజ్ పత్రిక, వ్రాసినవారికి ఉచితంగాపంపెదము. Litquiz Private Ltd; Alankar, Balaram St, Bombay-7 (మీ పేరును, అడ్రసును ఇంగ్లీషులో, పెద్ద అక్షరాలలో వ్రాయండి).

అందరూ వెళ్ళిపోయాక తాపీగాయింటి వీధిలోకి నడకసాగించాడు రామారావు. చచ్చి (లేచి)న వాడు వీధికి యింకో చివర నడిచి వెళ్తూ కనిపించాడు. వంద గజాల దూరంలో వెంబడించాడు రామారావు. ఊరు చివరకు వెళ్ళారిద్దరూ. స్మశానం సమీపించింది. దిక్కులు చూస్తున్నాడు చచ్చి (లేచి)న వాడు గబగబా అంగలు వేసు కుంటూ వాడిదగ్గరకు చేరాడు రామారావు. ఎటో చూస్తున్నాడు వాడు.

'అయితే నువ్వు చావలేదా గురూ?' అడిగాడు రామారావు.

'...'

'...?'

'హ హ్హ హ్హ హ్హా...' బిగ్గరగా నవ్వాడు వాడు. ఉన్న పళాన దభాల్న నేల మీద పడ్డాడు. మళ్ళీ లేవలేదు. ఈ సారి నిజంగానే చచ్చాడు చచ్చినవాడు. చావాల్సిన చోటే చచ్చాడు.

రామారావు యెవరికీ ఫోనుచేయలేదు. ●

న్యూఢిల్లీ లేఖ

(10 వ పేజీ తరువాయి)

ఉంటుంది. ముఖ్యంగా రాజకీయ వాతావరణమే రాష్ట్రపతికి అధికారాన్ని వినియోగించమని సూచిస్తుంది."

ప్రధాని వ్యక్తిగతంగా ఎన్నుకున్న డాక్టర్ జాకిర్‌హుస్సేన్ శ్రీమతి గాంధీగారి రాజ్యాంగం పనిచేయనప్పుడు అనుసరిస్తారు. ఈ విషయానికి రాజస్థాన్ ఓ ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చు. రాష్ట్రపతి పాలనతో శ్రీ సుఖాడియాకి తన యిష్టప్రకారం సంచరించడానికి అవకాశంవచ్చింది. శాసన సభ్యులు వ్యక్తుల్లో జమ కట్టబడటంలేదు. ప్రస్తుతంవారు నల్లబజారుధరకు దొరికే వస్తువులైనారు. దేశంలో అధికారంకోసం పోరాటం తగినంతవుంది. దేశానికి కావలసింది స్థిరత్వం. అదే రాష్ట్రపతి ఎన్నికకు ఓటును నిర్ణయిస్తుంది, ●

శ్రీ జయప్రకాష్ నారాయణ్ అభ్యర్థనపై పోప్‌పాల్ 1,00,000 రూపాయలు బీహార్ క్షామనిధికి ఇచ్చారు. 'మనదేశంలో మతాధికారులు ఎందరు క్షామనిధికి విరాళం ఇచ్చారు?' అని అడిగారు ఒక ప్రముఖుడు. ●

Edited, Printed and Published by S. Radhakrishna at the Andhra Patrika Press: 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras-1. Chief Editor: S. Sambhu Prasad.